

1943-01-14

SENDER

Johanne Christine Larsen

RECIPIENT

Laura Warberg Petersen

FACTS

Document type:

Letter

Language:

Da

Date explanation:

Datoen er skrevet øverst side 1

General comment:

Lauritz og hans børn kendes ikke;
heller ikke Jensen, Karl, Laura, Erna,
Sine, Axel Larsen og hans kone,
Selmør med søster eller Politi-
Rasmussen.

Det vides ikke, hvad Barnekows mor
hed.

Bedstefar Tranekær var Laura
Warbergs far, Lauritz Brandstrup, og
dermed var han Johanne C. Larsens
morfar. Hans første kone, med hvem
han fik fire børn, døde, og derefter
giftede han sig med Johanne, f.
Fenger. I dette ægteskab var der også
fire børn. Johanne og hendes
søskende betragtede alle hustru
nummer to som deres mormor.
At forføde en sok er at strikke ny fod
på et strømpeskift.

Mentioned people:

Maria Balslev

Nicoline Balslev

Vilhelm Balslev

Christian Barnekow

Johanne Christine Brandstrup

Lauritz Brandstrup

Thora Branner

Louise Brønsted

Hjalmar Helweg

Grethe Jungstedt

Kaj Kaj, gift med Metha, pige i huset
hos Johanne C. Larsen

Adolph Larsen

Christine Mackie

Christian Mogensen

Meta -, pige i huset hos Johanne C.
Larsen

Astrid Warberg-Goldschmidt

Erik Warberg Larsen

Martin Warberg Larsen

Per Warberg Larsen

Archive:
Kerteminde Egns- og Byhistoriske
Arkiv, BB8415

Trykt udgave:
Nej

Provenance:
Testamentarisk gave til Østfyns
Museer fra Laura Warberg Petersen

TRANSCRIPTION

Torsdag. 14-1-1943.

Kæreste lille Bi!

Nu kan du rigtignok tro, det er en renvasket og fin Mutter, der skriver til dig. Det er meget besværligt for mig at faa Storvask om Vinteren; de - Mænnene - har lagt sig efter at gaa sent i Seng, senere end jeg, saa der er lukket af for Aftenvask og vi vaager saadan over vores dyrebare Ildebrændsel, at jeg kvier mig ved at fyre i Sovekamret i den usle gamle Kakkelovn som sluger et Par Vognlæs Brænde før der er varmt nok for mig usle - kuldske.

Saa i Dag fik vi noget i Retning af Tø, Tagene drypper da, selv om vort Termometer viser en Gr. eller to og - de tærsker, saa er jeg a'e med dem, og saa gik det løs med Storvask. Vi har for Resten ogsaa bestemt Vask, satte straks i Blød, for at udnytte Tøvejret, saa nu er der Gang i det hele. Mon jeg ikke nu skulde blive lidt mere oplagt til at skrive, nu har jeg faaet de fleste af mine Forpligtelser fra Haanden, dette er det 22_nde_ Brev jeg skriver siden Juleaften, deraf 3 Kondolensebreve - hvor Folk dog dør i denne Vinter, vi bliver helt fattige af at købe Kranse. Forpagter Mogensen, som vi kendte saa godt fra han var Forpagter paa Gjelskov er død paa Alderdomshjemmet i Odense, og nu er vores gamle Ven Axel Larsen død, vi ved det kun fra Avisen; Jensen skrev en meget smuk Nekrolog over ham i Venstrebladet. Stakkels Fru Larsen, de havde det saa godt sammen, men hun har jo vidst det længe.

Du kan tro, jeg ogsaa glæder mig for din Skyld over Tøvejret, men bare det nu varer, Vinden er igen gaaet om ad Øst, saa vi faar vel Frost igen.

Er der noget galt med jeres Centralfyr, siden I skal have det saa koldt paa Jeres Værelser? der bliver jo ingen Hygge ved Jeres Fritimer paa den Maade, naar I skal sidde indpakkede. Hold mig lidt à jour med det, naar du skriver. Det er dog en farlig Mængde Læsning I har for Tiden og hvor slemt for dig med det store Hul i det.

Drengene var i Aften oppe hos Lauritz - Maleren - vi havde 11 friske Æg liggende og jeg foreslog Manse at tage dem med op til Børnene; det syntes han vældig godt om, Manse er helt flink til at give bort - Gudskelov. De fik saa en Kurv Æbler foruden, jeg har dog ikke hørt noget om Besøget, da de altsaa tærsker; Methas Kaj hjælper dem, Karl R[ulæseligt] som ellers er den der træder til, naar vi mangler en Mand, skulde køre med Sneplov.

Jeg fik skrevet et langt Brev til Tante Mornine i Gaar, hun sendte mig til Jul et Fotografi taget efter et Dagueretopi ["u" i ordet indsat over linjen] af Bedstefar Tranekær og hans anden Kone, den Bedstemor vi kendte og

elskede og hendes Kusine, Mor til Komponisten Barnekow. Saa har jeg faaet Takkebreve fra Dis Lugge og Tutte - det fra Tutte kom først i Gaar og jeg syntes det var lidt modfaldent i Tonen - maaske det var den tiltagende Frist; de kan ikke faa al den Ildebrændsel, de skal bruge og er det ikke næsten værre at fryse end at svede, ingen af Delene er atraaværdigt. Fra Marie Balsl. har jeg ogsaa hørt som Svar paa et Nytaarsbrev. Hun fortalte, at Prof. Helweg havde henvendt sig til Lines forrige Overlæge paa Nørre Hospital - er det ikke saadan det hedder - for at forhøre om han havde en lettere Plads til Line, naar hun en Gang om et halvt eller helt Aar kunde begynde igen. Prof. H. mente at det vilde være rart for Line om hun havde et Arbejde at se hen til i Rekonvalesensen, saa hun ikke skulde tænke frem og tilbage paa det, men den Overlæge, jeg ved ikke hans Navn, men det ved vel Ellens Grethe, var ganske og aldeles uinteresset i Lines Fremtid; det var i hvert Fald, hvad jeg fik ud af Maries Brev. Nu maa jeg hen og lave Haandarbejde - et Par Strømper til Manse (forfødet) af det blaa Garn. Farvel saa længe.

Lørdag I Gaar blev det ikke til noget med Skriveriet. Laura kom paa Visit, at ["at" overstreget] dels for at give mig en Opskrift, jeg havde bedt om (man skal næsten lære Husholdning paa ny i disse Tider) dels for at takke for noget, jeg havde sendt ind til dem; Erna havde været her med sin "Poesibog", og da jeg i Sines havde "digtet" to Sange, maatte jeg ogsaa op med to til Erna Saa købte jeg 3 Chokoladestænger og pakker dem hver ["hver" overstreget] ind hver for sig mægtig fint ind og med Sølvbånd og smaa fine Julesedler med deres Navne og pakkede det hele ind i Julepapir - Metha var inde med det; Børn kan tit have Glæde af saadans Krimskrams, og de smaa Gryn kom jo Juleaften med en Æske Godter til mig, mens jeg intet havde til dem - det var flovt. Heldigvis havde vi levnet Lagkage fra Julefrokosten med Peter, Sofie og Elle - mon jeg dog fortalte dig om den - saa de fik et net Traktement, men jeg følte mig jo i Gæld til dem. - Naa, Laura fik Kaffe og vi havde en god Snak, Laura er sød, men hun kan ikke faa sig til at gaa igen, og min Rejse om i Haven gik langt over den - p. Gr. a. Fasanerne - tilladte Tid. Far har lagt et Havreneg op ad det store gamle Æbletræ og der løber Fasanerne, for Tiden 2 Haner og 4 Høner, og æder af Hjertens Lyst.

Paa Grund af min Uoplagthed til at skrive fik jeg vist slet ikke sagt ordentlig Tak for dine Gaver sødeste Bi - har jeg takket dig saa meget fra Metha for Dugen, det skulde jeg - og tusinde Tak for det alt sammen til os andre; jeg har genlæst Cooper med stor Interesse, men de har jo fileet lidt grundigt af, de Bæster. Hvor er mange af dem, der behandler Udgivelse af gamle Bøger dog ukultiverede; det er paa det Omraade som paa snart de

fleste udelukkende et Pengespørgsmaal for dem - maaske et Tagen for meget Hensyn til den store jævne Hob, som først og fremmest skal have noget, der glider let og hurtigt ned. - Og hvilken Skat, jeg dog efter Julen fandt oppe i Dragkisteskuffen! Hvor har du dog faaet alle de interessante, videnskabelige Bøger? Jeg gik straks i Gang med "Kina og Japan i det nittende Aarhundrede." Gud Fader bevares hvor maa de - Kineserne - hade de europæiske Barbarer, for det er vi jo i deres Øjne, og hvor har man været modbydelige imod dem med den Opiumsindførsel til Landet - fuldkommen Bødler.

Jeg kommer til at tænke paa, at der egentlig er en Analogi: - - ligesom der er saa meget, man kan stemme for i de Tyskes Idéer, nemlig er forenet Europa, saa er der da ["da" overstreget] meget i Japanernes Ide om et forenet Østen, men begge Dele ødelægges derved at de respektive Lande, Tyskland og Japan, begge vil være de regerende, hvilket ødelægger Spillet begge Steder.

I de Bøger - uanset hvem af os de var til - har jeg Mad til lange Tider og du skal rigtig nok have tusind Tak for dem. Er det din Ven, Bibliotekaren, der har sat dig paa Sporet af dem?

Marie Balslev har ringet siden jeg skrev det første af Brevet. Hun havde altsaa fulgt Vilhelm over til Kbhvn. til Undersøgelse og Fotografering og det blev en stor Skuffelse; Foto'erne er ikke, saadan at han kan komme op endnu; foreløbig skal han have en Maanedes Lysbehandling og saa sandsynligvis hjem og ligge videre.

Derimod havde Line det saa godt. Prof. Helweg skaffer hende let Arbejde paa Kommunehospit; og der menes, at hun snart skal udskrives! Hun skal saa først paa et Rekreatiønshjem, antagelig Dianalund, og saa hjem til Erikshaab.

Jeg kan ikke fortælle dig noget nyt om Selmør - jeg kan ikke faa mig til at ringe - men Laura sagde i O ["O" overstreget] Gaar, at i Avisen havde der staaet, at der kom en ny Læge d. 20_nde_, altsaa om 4 Dage. Det arme Barn, hvor mit Hjerte dog bløder for hende, hvor skal hun dog kunne begaa sig hen i Verden. Mon hun er rask nok til Sygeplejen, som hun jo før har været ved, og hvad ellers. Hun og Søsteren kan vist slet ikke sammen. Posten mener at den Søster er saa usympatisk, men maaske han kun har den Opfattelse fra Selmør. Jeg gad vide, om du hører fra hende. Det er naturligvis tragisk, hvad man tænker om hendes Fremtid, synes jeg. Mon der kunde tænkes en Husbestyrerindeplads hos en "enlig Herre"? Men dygtig er hun vel ikke? Saa snart jeg hører noget, skal jeg lade dig det vide.

I Dag tærsker de nede hos Tinge, vi her fik "optærskens" i Forgaars, og det

er egentlig dejligt at komme ned om Morgen (lidt før 9) til en tom Stue, saa jeg i privat Fred kan klæde mig paa og gøre Toilette. Mary har indgivet Ansøgning om at faa Tinges Bidrag til Drengen forhøjet!! Jeg tænker mig, at det er mere Chikane end Pengetrang. Polit-Rasmussen var her i Gaar og fik det skrevet op om Tinges Formuesomstændigheder og det var en god Rapport, han lavede, jeg kan næsten ikke tro, de paa det Grundlag kan dømme ham til at komme højere op. Rasmussen var flink, han fik Kaffe med - og en Cigar.

[Indsat øverst s. 4; på hovedet:]

T. Elle har jeg ikke hørt fra eller om siden Jul, jeg haaber hun holder sig hjemme og ikke tager paa Landet i den Vinter

[Indsat øverst s. 1; på hovedet:]

Mon du nu har haft en Fridag? Hvor var det stygt, det der. Tænk bare ikke paa lange Breve, før du kommer helt i Orden og ikke er saa ophængt med Læsearbejde. Køb et Par Brevkort, blot jeg ved, hvordan du har det, saa er det nok. Spar endelig paa dine Kræfter, Arbejdet skal jo gøres. Saa ikke mere denne Gang, udover, hvad jeg har skrevet har jeg intet oplevet. De allerkærligste Hilsner og god Bedring fra din Mor.

Drængene var i Aftes gysede hos Lauritz - Maleren -
vi havde 11 friske og liggende og i foresat Maaen
at tage dem med og til Børnene; det syntes ham
valdt, godt om, Maaen er helt flink til at give
bort - Guldkeiser. De fik saa en Kuro Ahlen fortælle
i ha dag ikke hørte noget om Besøget, da de al-
saat tænkte; Metthas var ligesom dem, Karl Rens-
som ellers er den der fadder sig, naar vi mangler
en Mand. Skulde blive med Sneflor.

Jeg fik skrevet et langt Brev til Tante Mornim
i Gaar, hvi sendte mig til hende et Fotograf
taget efter et Dageløst af Bedstefar Trancher
og hvi anden Kone, den Bedstemor vi kendte
og elskede og hendes Kusine, Mor til Komponisten
Barnetkov. Saa har jeg faaet Takkebreve paa dis-
dage og Tulle - det har Tulle kom først i Gaar og
i Syntes, der var lidt mottagende i Toner
imellem det var den tiltagende Frost; de kan
ikke paa al den Julebrændsel, de skal bruge og
de det ikke næsten være, fryse end at smelte
inden af Oleen og at afaarværdigt. Fra Marie Babs
har jeg ogsaa hørt om Ivan paa et Nytaars Brev.
Him fortæller, at Prof. Helweg havde bemærket
sig til sinnes forrige Overlæge paa Nørre Hospital -
at det ikke saadan det bedst - for at forhøre
om han havde en ledig Plads for sine, naar
hvi en Gang om et halvt eller helt Aar,
kunde begynde igen. Prof. H. mente at det vilde
være godt for sine om hvi havde et Arbejde
at se hvi til i Rekonesansen, saa hvi ikke
skulde tænke frem og tilbage paa det, men den
Overlæge, i det ikke hans Navn, men det var vel
Ellen Grethe, var ganske og aldeles uinteressant i
sinne Fremtid, det var i hvert Fald hvad jeg fik
ud af Marias Brev. Nu maa jeg hvi og Læge
haandarbejde - et Par Høimager til Maaen (for Læge,
af det blåa Garn. Farnel saa lange.
Lørdag i Gaar blev det ikke til noget med Skriveset.
Læge kom paa Visit, at dels for at give mig en Op-
skrift, i haude lidt om (man skal næsten være Hus-
hædning paa mig i disse Tider) dels for at takke for
noget, i haude sendt ind til dem. Gena haude
vædet hvi med sin "Talsing", og da jeg i sinne haude
digte til so Lange, maatte jeg gaa og med to til Gena
for hvi, 3 Chokolader Læge og takke dem for

indløver for sig endelig, lunt ind og med Solstråler
og smaa fine Julesæder med dens Navne og
pakket det hele ind i julepapir. Metta var
inde med det. Børn kan til hende Glat af
saadans Krumskrans, og de smaa Gryn kan
jo juleaften med en Aske Glat. Til mig, mens
travde vi levnet Lægkage fra julebrødsten
med Peter, Lasse og Elle. Men i det Indtælle de an
den - saa de fik et nyt Traktement, men i Jule
mig, jo i Gald til dem. - Naar, Lasse fik Kaffe
og vi havde en god Snak, Lasse er det, men Lasse
kan ikke saa sig til at gaa igen, og min Rejs
om i Haven gik Lasse over dem - p. H. v. v. Fasanerne
- tillatte Tid. For han lagde et Havnemag op ad
det store gamle Alletre, og der ligger Fasanerne,
for Tiden i Haven og i Hønen, og ad den af Hjertens og f.
Saa Givst af min Høylagthed til at skrive
fik jeg vist slet ikke sagt ordentlig. Tak for dine Gaver
søstle Bi - har jeg takket dig saa meget for Metta
for Lasse, det skulde jeg - og tusind. Tak for det alle
sammen til os andre, jeg har givet det bøger med
stor Interesse, men de kan jo slet ikke grundigt
af, de Bøger. Hvor er mange af dem, der helles
Adgivelser af gamle Bøger blot ikeultiveret, det
saa det Amteat som saa snart de fleste red
bukkende et Penyspørgsmål for dem - maake
et Tager for meget Hensyn til den store gamle Hob,
som Jule og Julemest skal have noget, der
glider let og hurtigt ned - og hvilken Skat, jeg dog
eller fulde Jant opper i Dragkisterkuffen! Hvor kan
den dog faaet alle de indersøgte, videnskabelige
Bøger: Jeg gik straks i Gang med Kina og Japan
i det indledende Aarbundred. Gud Fader. Ligeledes
hvor maa de - Kineserne - have de europæiske
Barbarer, for det er vi jo i dens Gjene, og hvor kan
man naet motbydelige indtælle dem med den Opi
umindfulness til Landet - fuldkommen. Bødder.
Jeg kommer til at tænke paa, at de egentlig
er en Penalogi: - ligesom der er saa meget, man
kan stemme for i det tyske Tæder, nemlig et forenet
Europa, saa er der da meget i japanernes Tæder
et forenet Asien, men begge dele gælder derud
at de respektive Lande Tyskland og Japan, begge vil
inden de regerende, hvilket gælder, hvilket gælder.

I de Røgen - uanset hvem af os de var til - han
mat til lange Tiden og du skal rigtig nok have
Rensind Tak for dem. Er det din Ven, Bibliotekaren
der har sat dig paa Spørd af dem?
Marie Balslev har ringet siden jeg skrev det
føste af Brevet. Hun havde aet saa fulgt Viehla
over til København. til Hørsensvejle og Fotografering
og det blev en stor Skuffelse. Fotografen er ikke
saadan at han kan komme og endene. For
big skal han have en Maaned sy. Hørsens-
vejle og saa sandsynligvis ligesom og ligge videre.
Dermed havde sine det saa godt. Prof. Helms
skaffes hende det Arbejde paa Kommunehuset
og der mener, at hun snart skal indskrives.
Hun skal saa først paa et Rekreativekspedition, an-
tagelig Stenalder, og saa ligge til 3 ugers Maaned.
Jeg kan ikke fortælle dig noget videre
om Selma - jeg kan ikke paa mig til det ringe -
men Selma ligger i St. Gaar, at i Arsen ligger
der Stædet, at der kan en ny Læge d. 20de mnd, aet
saa an 4 Dage. Det arme Barn, hvor midt Hjerte
dog blider for hende, hvor skal hun dog kunne
begræns sig her i Verden. Man bliver en rask nok
til sig selv, men, som siger jeg for har været ved, og
hvor elendigt. Hun og Faderen kan vist slet ikke same-
men. For en mener at den Sater er saa sympatisk,
men maaske han kun har sin opfattede fra hende.
Jeg gad vide, om der bliver en hende. Det er
naturligvis fræk, hvad man tænker om hende
Fremtid, synes jeg. Men der kunde tænkes en Hørsens-
højtydende plads hos en "enlig Herre". Men dygtig
er hun vel ikke? Saa snart jeg hører noget, skal
jeg lade dig det vide.
Jeg tænker de mest hos Tine, vi her fik oplaaske
i Forgaard, og det er egentlig dejligt at komme ned
om Morgenen (litt. for 90) til en Læge Stue, saa jeg
privat Fret kan hælde mig paa og give Tailette.
Mary har indgivet Ansøgning om at saa Tine's Bio-
drag, til Drøgen forbrødet!! Jeg tænker mig, at det er
meget Glikkeme end Pengetrang. Valiti-Rasmusen har
her i Gaar og fik skrevet det om Tine's Formues an-
standigheder og det var en god Rapport, han havde,
jeg kan næsten ikke tro, de paa det Grundlag kan
dømme. Han vil at komme senere op. Rasmusen
var pluk, han fik Kaffe med - og en Cigar.